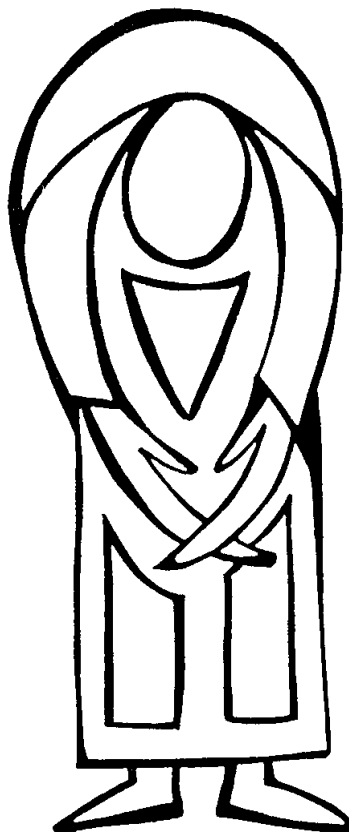

**VIERING VAN DE
EERSTE ZONDAG
VAN DE VASTEN**

‘Wij mogen eten van de vruchten
van alle bomen in de tuin.
Maar niet van de boom midden in de tuin.
Die mogen we niet eens aanraken;
het zou onze dood zijn’
(Genesis 3, 2-3)

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied.

*Wees hier aanwezig
H. Oosterhuis/A. Oomen*

WELKOM.

*Je hoort de merel
zijn lokroep alweer zingen en
er is nog geen blad om
een nest achter te verschuilen.
Krokussen komen kleurig
boven de grond en er is
nog alle kans op stevige vorst.
Schapen werpen hun lammeren
terwijl het buiten nog na-wintert.*

*Zo zijn er mensen die een nieuw geluid
laten horen terwijl de ether
nog gevuld is en gonst van het oude.
Vrije vogels, - vleugen nieuwe lente.*

*Welkom u allen hier
omwille van elkaar in Gods naam. +*

Lied.

Wees hier aanwezig; Ant.-refr.

SCHULD BEKENNEN.

V.: Vrede maken
 waar het heibel is -
 liefde brengen
 waar haat bestaat -

 eerlijk zijn
 waar bedrogen wordt -
 vuur in het leven
 waar sleur regeert -

 vertrouwen geven
 die vertwijfelen -
 hoop waar wanhoop en
 troost waar verdriet.

 Vergeef ons om
 het licht dat we doofden,
 het recht dat we schonden; -

 om de liefde niet opgebracht,
 het goede ongedaan gelaten.

**A.: VERGEVEN WIJ ELKAAR
 EN GOD EN GOED ONS ALLEN.**

BEZINNING.

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

*Er is een tijd die verplicht, -
er is een tijd die ont-moet.*

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

*Er is een tijd om uitbundig, -
er is een tijd om ingetogen te zijn.*

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

*Er is een tijd van vieren, -
er is een tijd van vasten.*

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

GEBED.

Dat wat wij doen
ergens aan bijdraagt -
dat wie we zijn
ergens zal blijven.

Dat de pijn die we hebben
ergens iets doet -
dat het geluk dat we smaken
ergens op stoelt.

Dat ons levenvoor elkaar
zinnig dienst doet
en in U die leeft
eens wordt voltooid.

A.: Amen.

EERSTE LEZING.

Genesis 2,7-9;3,1-7

In het begin boetseerde God de mens uit stof, van de aarde genomen, en blies hem levensadem in de neus. Zo kwam de mens tot leven. Daarna legde God ergens in het oosten een tuin aan en gaf de mens, door Hem geboetseerd, daarin een plaats. God liet uit de grond allerlei bomen opschieten, aanlokkelijk om te zien en heerlijk om van te eten. Daarbij was de boom des levens midden in de tuin;

de boom van kennis van goed en kwaad.
Van alle dieren, die God gemaakt had, was er geen zo sluw als de slang. Die zei tegen de vrouw: 'Heeft God echt gezegd dat je van geen enkele boom in de tuin mag eten?' De vrouw zei:

'Wij mogen eten van de vruchten van alle bomen in de tuin. Maar niet van de boom midden in de tuin. die mogen we niet eens aanraken; het zou onze dood zijn.'

Maar de slang zei de vrouw: 'Helemaal niet! God weet dat u de ogen open gaan als je van die boom eet en dat je dan door de kennis van goed en kwaad aan Hem gelijk zult zijn.'

De vrouw begreep dat 't van die boom - een lust voor het oog - goed eten was. En hoe aanlokkelijk het was er inzicht door te krijgen. Zij plukte een vrucht, at en gaf ervan aan haar man, die bij haar stond. Ook hij at ervan. Nu gingen hen beiden de ogen open en ontdekten ze dat zij naakt waren.

Lied.

*Voorbij; c 1 3 4
C. Adema van Scheltema/W. Vogel*

HET EVANGELIE.

Matteüs 4,1-11

Jezus werd door de geest naar de woestijn gevoerd om door de duivel op de proef gesteld te worden.

Hij vastte veertig dagen en veertig nachten en kreeg toen honger.

Nu zag de verleider zijn kans schoon en zei: 'Als jij de Zoon van God bent, verander deze stenen hier dan in brood.' Hij gaf ten antwoord: 'Er staat geschreven: Niet van brood alleen leeft de mens, maar van elk woord uit de mond van God.'

De duivel nam hem mee naar de heilige stad, zette hem hoven op de tempelpoort en zei: 'Als jij de Zoon van God bent, spring dan naar beneden, want er staat geschreven: Zijn engelen zullen je op handen dragen, opdat je aan geen steen je voet zult stoten.' Jezus zei hem: 'Er staat ook geschreven: Gij zult de Heer uw God niet op de proef stellen.'

Ten einde raad nam de duivel hem mee naar een heel hoge berg en liet hem alle koninkrijken van de wereld zien in al hun heerlijkheid. En hij zei: 'Dat alles geef ik je, als je voor mij op de knieën gaat.' Toen zei Jezus hem: 'Ga weg, satan. Want er staat geschreven: Gij zult de Heer uw God aanbidden en Hem alleen dienen.'

De duivel gaf het op en engelen vergezelden Jezus.

Lied.

Voorbij; c 10 11 12

MEDITATIE.

*Er schuilt een gedaante in mijn eigen 'ik'
die anders is en levender en vrijer -
die in zichzelf geen muren kent en tralies,
geen eigendunk heeft en geen geldingsdrang -
die zich weet los te maken uit de windsels*

*van angst en gal en treurig zelfbeklag -
die opengaat en ademt in de ruimte
en luisteren wil, geduld heeft, troosten kan
en minnend inziet wat een ander mens bezielt -
die geen bedenkingen, geen grenzen kent
en lachend geeft en deelt vanuit een wijd besef
dat allen op de aarde één zijn en
dat geen lot ons breken kan
omdat wij gronden in de echte liefde. -
Soms in het donker kijkt de diepste 'ik' mij aan
en ik herken het als het levende beeld
van wat ons ooit is aangezegd:
de nieuwe mens in mij en iedereen verborgen
zo ver, zo ver - maar in ons bereik . . .
(Catharina Visser Ikoon)*

Soms denk je: wat moeten wij in godsnaam nog met zo'n verhaal over de boom des levens, de boom van kennis van goed en kwaad, waarvan de mens niet plukken mocht, niet eens een vinger naar uitsteken. Je hebt de neiging om het aan je voorbij te laten gaan en in de viering maar te vervangen door een andere lezing die meer levensnabij aandoet. Zo kun je denken totdat het tot je doordringt, dat mensen in het verleden ooit zó hebben gedacht over alles wat ons omringt, rijk gegeven wordt, - én dat zij ons bewust maken van een kern, een ziel, een geheim in het leven dat niet te plukken, te ontrafelen is, maar wel het hart, de hoop is vanwaaruit wij bestaan.

Onze tijd heeft lang geloofd in de Vooruitgang die door de mensen bewerkstelligd zou worden. In de loop der jaren heeft de westerse wereld zo goed als alle kaarten gezet op haar kennen en kunnen, wetenschap, techniek, product. En het heeft vele vruchten afgeworpen; het heeft op allerlei gebied zegeningen gebracht. Maar tegelijk raakte er iets ondergesneeuwd, iets wat niet met bewijzen gestaafd kan worden, iets wat niet direct grijpbare vruchten afwerpt. 'Er schuilt een gedaante in mijn eigen 'ik' die anders is en levender en vrijer; en soms in het donker kijkt dat diepste 'ik' mij aan' zegt Catharina Visser en we zongen zo juist dat vreemde lied van Adema van Scheltema:

*Toen in de schemering,
Dacht 'k in de schemering,
Dat in de schemering -
Iemand mij riep . . .*

*Toen heb ik zacht geschreid,
Heb ik heel stil geschreid,
Heb ik zo lang geschreid -
Totdat ik sliep.*

Op dat vreemde, niet grijpbare maar tegelijk de boom des levens voor mens en wereld doelt

kardinaal Danneels als hij spreekt over de hoop.

*'De hoop, hartspier van mens en samenleving,
put niet uit de eigen waterput.
Ze leeft van het vermoeden dat
ergens, hogerop, een bron moet zijn.'*

Op dat vreemde, niet grijpbare, dat tegelijk
'de boom van kennis van goed en kwaad' is
doelt een politicus als Korthals-Altes
wanneer hij het - in discussie met de kerken - heeft
over het fundament van normen en waarden.

*'In het steriele klimaat van vandaag schiet het
simpele beroep op een humáán Europa tekort.
Waarden en normen hebben een meer solide basis
nodig dan 'persoonlijke smaak'.
Ze vereisen een bindend karakter,
oog voor wat de mens te boven gaat.'*

Op dat 'wereldvreemde' en onvervreemdbaar
oermenselijke dat mensen ervaren in wat zij
mystiek noemen, doelt Frank Visser - beter bekend als
de 'rijdende rechter' - wanneer hij in zomaar
een aflevering van Studio zegt:

*'Hoewel ik me op geen enkele manier wil binden aan
dogma's, heeft het mystieke van de katholieke kerk
mij altijd aangetrokken.'*

Hij zegt ook: *'Iedereen heeft een levensbeschouwing,
tenzij je heel erg gehaast bent. Het gevaar van de
moderne tijd is niet zozeer dat mensen geen
levensbeschouwing hebben, maar dat zij daar niet
meer aan toe komen.'*

Of je de komende weken nu ziet
als voorbereiding op Goede Week en Pasen of
als aanloop naar een nieuwe lente, -
het is van oudsher een tijd van 'schoonmaken',
alles wat stoffig en bedompt werd ontluchten.
Tijd om te 'onthaasten', los te komen van een haast
die ons al tijden is opgedrongen, -
die we bijna niet meer kunnen ontlopen,
ons de stilte van de avond ontnemt en de rust om ons
's morgens aan elkaar en de dag toe te wijden.
Tijd om te onthechten, - los te laten wat wordt
voorgespiegeld, - zich op ons heeft vastgezet.
Tijd om ons van veel ballast te ontdoen en
te doen wat 'geen doen' is maar er alles toe doet:
elkaar ontmoeten, zwak en minnetjes ontzien en
het hart van ons bestaan, het Mysterie van alle leven
in en om ons van nabij ontwaren.

Kort orgel

BELIJDENIS

Lied.

*Die ons schiep
Sytze de Vries/Willem Vogel*

ONDERBREKING.

Brood en beker
Collecte
Orgelspel

BROOD EN BEKER.

*In het brood is het graan, de akker,
de wassende maan, de brandende zon.*

*In het brood is de boer die ploegt,
de hand van de bakker.*

*In het brood is de Bron en proef ik
het Geheim dat in het al de Ene is.*

(Hein Stufkens)

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn
naar ziel of lichaam pijn hebben,
in het ongewisse verkeren. -
Bid voor die zorgzaam waken,
bijstaan en vertrouwen geven.*

*Bid voor die ons zijn voorgegaan.
Met eerbied noemen wij:*

*Bid voor die achterbleven;
niemand mist niemand.*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

Lied.

*Gij hebt woorden; c 1 refr.
Henk Jongerius/Byzantijs*

*Waar Hij was
die mens Jezus Christus
kwamen lammen in de benen,
gingen doven de oren open,
vielen blinden de schellen
van de ogen -*

*waar Hij was
vluchtten kramp en koorts
uit het lijf van de mensen -*

*waar Hij was
werd de gemeden melaatse
in de kring opgenomen,
zieken de straffende vinger Gods
uit het hoofd gepraat -*

*waar Hij was
werden brood en vis
van harte gedeeld
en groeide uit
amper iets voor één
overvloed voor allen -*

*waar Hij was
verliet God zijn hoge hemel
en werd een vader die
leeft en lijdt in mensen.*

Lied.

*Gij hebt woorden; c 3 refr.
Henk Jongerius/Byzantijs*

*Vanaf de berg zag Hij
de wereld op zijn kop:*

*zalig de armen, want
je bent niet gelukkig
om wat je bezit
en je wordt niet rijk
van wat je hebt;*

*zalig die van wapens
niet willen weten,
ze winnen de wereld
zonder geweld;*

*zalig die
hun zinnen zuiveren,
ze vinden God
in het diep van hun hart;*

*zalig die deemoedig zijn,
als een kind bij moeder
zijn ze geborgen bij God.*

*In dit vertrouwen heeft Hij
van de wereld afscheid genomen.*

Lied.

Gij hebt woorden; c 6 refr.

*Hij nam brood,
uit koren gekneed,
zegende, brak het en zei:
Dit ben ik en ik beloof u vast,
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel;
neem het, eet het.*

*Hij nam de beker,
uit druiven geperst,
zegende die, reikte hem over en zei:
Neem deze beker van mij aan
en geef hem door,
want ik zal er pas weer van drinken
wanneer alles in God zal zijn voltooid.*

*Doe wat ik heb gedaan
en vergeet me niet.*

Lied.

Gij hebt woorden; c 7 refr.

*Bij leven niet begrepen
en in de steek gelaten,
gedoemd te worden vergeten -
is Hij onweerstaanbaar
doorheen de dood tot leven gekomen -
is Hij voor allen die in Hem
hun ware aard en God herkennen
geworden die Hij is:
de mens een naaste, God een zoon.*

Bid zoals Hij gebeden heeft.

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

*Het wordt de hoogste tijd -
dat we in gemeenschap
lief en leed beleven en delen - en dan
samen doen wat te doen staat.*

Lied.

*Zoek God niet hier of daar; c 1
P. Verhoeven/W. Vogel*

*Het wordt de hoogste tijd -
dat we ons hart laten spreken,
naar het leven luisteren - en dan
ons verstand goed gebruiken.*

Lied.

Zoek God niet hier of daar; c 2

*Het wordt de hoogste tijd -
dat we het visioen vertrouwen,
geloven in wat we hopen - en dan
dagelijks proberen de avond te halen.*

Lied.

Zoek God niet hier of daar; c 3

ZEGENWENS.

ZEGENEN WIJ ELKAAR
MENSELIJK EN NABIJ.
EN LAAT ALLE LEVEN
GEZEGEND ZIJN
IN DE NAAM VAN DE VADER
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.

AMEN.